

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ ۴۵۳

شماره ثبت ۲۴۸

دوره دهم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۹۶/۲/۱۸

یک‌شوری

طرح درآمد پایدار شهرداری‌های کشور

کمیسیون‌های ارجاعی

مشترک:

اقتصادی- برنامه و بودجه و محاسبات- شوراها

و امور داخلی کشور- عمران

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۸۱ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌گردد.

مقدمه (دلایل توجیهی):

شهرداری‌های کشور در فرآیند توسعه شهری و ایجاد خدمات مورد نیاز شهروندان با چالش‌های متعدد در زمینه‌های مختلف روبه‌رو هستند. یکی از مهمترین چالش‌های پیش روی مدیران شهری کمبود منابع درآمدی مورد نیاز برای ارائه خدمات و ایجاد زیرساخت‌های شهری است. گسترش جمعیت، نرخ فزاینده مهاجرت از روستاهای کشور به شهرها، گسترش محدوده شهرها، تقاضای قابل ملاحظه در حمل و نقل شهری، افزایش مطالبات شهروندان و کاهش کمک‌های دولت سبب گردیده که شهرداری‌های کشور در زمینه تأمین منابع مالی خود با مشکلات عدیده‌ای مواجه شوند. در راستای تحقق اهداف مزبور، با بررسی و شناخت علمی ساختار درآمدی شهرداری‌های شهری مختلف کشور و با بهره‌گیری از نظریات اقتصادی، مقررات و قوانین حقوقی، تجارب سایر کشورها، برنامه‌های توسعه‌ای کشور و پتانسیل‌های موجود در شهرها طرح مذکور تهیه شده است.

در این راستا و با توجه به نیاز شهرداری‌ها به منابع مالی جدید و مستمر و بهبود و تداوم ارائه خدمات مطلوب به شهروندان بدین وسیله طرح نظام درآمد پایدار شهرداری‌های شهرهای کشور تهیه شده است.

لذا طرح مورد نظر با قید یک فوریت جهت هرگونه اقدام، تقدیم می گردد:

بدری - کیان پور - خالقی - محمدحسین قربانی - یارمحمدی - حضرت پور -
ایران نژاد - حضرتی - امینی فرد - رضا کریمی - خجسته - اکبری (بجنورد) -
خسته بند - میرزاده - علی اکبر کریمی - کوسه غراوی - وقف چسی - دلخوش -
علی قربانی - سیداحسان قاضی زاده - رستمیان - جلال میرزایی - دامادی -
فرهنگی - گلمرادی - موسوی لارگانی - بادامچی - محمد عزیززی - منصور مرادی -
محمد محمودی - قوامی - احمد مرادی - ملکی - بهادری - محمداسماعیل سعیدی -
کعبی - علیرضا بیگی - نیازآذری - علی نجفی - اسماعیلی - عبدالرضا عزیززی -
حسن بیگی - ظاهری - پورحسین - نوروزی - صفری - نیکزادی پناه -
همایون هاشمی - موسوی بیسوکی - خدادادی - قمی - اسدی - فرشادان -
سمیه محمودی - زرآبادی - سیاوشی - آقاپور - تاج الدین - خاتمی - بیمقدار -
بت کلیا - رجبی - ساداتی نژاد - اصغر سلیمی - داداشی - ملکشاهی راد -
شریف پور - کاظم زاده - سیدکمال السدین شهریاری - سیداحسن علوی -
درازهی - سیدمحسن علوی - کبیری - عامری - یوسف نژاد - لطفی - بیگدلی -
حسینی - فیضی - بیگلری - خضری - باثوج لاهوتی

عنوان طرح:

درآمد پایدار شهرداری های کشور

ماده ۱- تعاریف:

۱- درآمد پایدار: درآمندی است که از دو خصیصه تداوم داشتن در طول زمان و مطلوب بودن آن در چهارچوب توسعه پایدار برخوردار باشد.

۲- عوارض: وجوهی که براساس سیاست‌های کلی دولت برای تأمین هزینه‌های شهر و در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط توسط شورای اسلامی شهر وضع می‌گردد.

۳- کلان‌شهر: شهر با جمعیت حداقل یک میلیون نفر براساس آخرین سرشماری عمومی نفوس و مسکن

ماده ۲- ماده (۲۹) آیین‌نامه مالی شهرداری‌های به شرح ذیل اصلاح و دو تبصره به آن الحاق می‌گردد:

منابع و درآمد شهرداری‌ها به شرح ذیل تقسیم می‌شود:

۱- درآمدهای ناشی از عوارض عمومی و اختصاصی

۲- درآمدهای ناشی از بهای خدمات

۳- پرداخت‌های دولت بابت جبران بخشی از هزینه خدمات عمومی و توسعه زیرساخت‌ها

۴- درآمد ناشی از مالیات‌ها و عوارض توأم با مالیات

۵- درآمد حاصل از جرائم و تخلفات

۶- واگذاری دارایی‌های مالی و سرمایه‌ای و سایر منابع از جمله تسهیلات

۷- درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری و مشارکت در سرمایه‌گذاری

۸- کمک‌های اشخاص حقیقی و حقوقی و سایر درآمدهایی که به موجب قوانین و مقررات مربوط تعیین می‌گردد.

تبصره ۱- شهرداری‌ها می‌توانند از ابزارهای تأمین مالی اعم از تسهیلات منابع داخلی و خارجی، اوراق مشارکت، سرمایه‌گذاری خارجی (فاینانس)، بیع متقابل، صکوک و سهام‌پروژه برای توسعه زیرساخت‌های شهری و اجرای طرح‌های توسعه مدیریت شهری با اولویت حمل و نقل عمومی استفاده نمایند.

تبصره ۲- شهرداری‌ها می‌توانند برای اجرای پروژه‌های مدیریت شهری از روشهای اجرائی مناسب از قبیل منابع مالی و ساخت و بهره‌برداری و واگذاری (BOT)، تأمین منابع مالی و ساخت و تملک و بهره‌برداری (BOO)، طرح و ساخت کلید در دست (EPC)، ساخت و بهره‌برداری و مالکیت و واگذاری (BOOT)، ساخت و اجاره و واگذاری (BLT)، احیاء و بهره‌برداری و انتقال (ROT)، ساخت و اجاره و بهره‌برداری (BLO)، مشارکت بخش عمومی و خصوصی (PPP)، با پیش‌بینی تضمین‌های کافی، براساس آیین‌نامه معاملاتی که به پیشنهاد وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) به تصویب هیأت دولت خواهد رسید اقدام نمایند.

ماده ۳- شوراهای اسلامی شهر می‌توانند برای تأمین هزینه شهر نسبت به تصویب لایحه عوارض اعم از پروانه ساختمانی و تأسیسات، بهره‌برداری از اماکن و معابر و تبلیغات و تأسیسات شهری، عوارض تفکیک و تغییر کاربری اراضی و مستحدثات، ارزش افزوده ناشی از اجرای طرحهای توسعه شهری، تردد خودروها از معابر شهری و سایر اموال غیرمنقول براساس دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت کشور اقدام نماید.

تبصره ۱- شوراهای اسلامی شهر موظفند در خصوص پیشنهاد وضع عوارض حداکثر تا پانزدهم بهمن‌ماه هر سال برای اجراء در سال بعد اقدام و حداکثر تا پانزدهم اسفندماه اعلام عمومی نماید.

تبصره ۲- شوراهای اسلامی شهر می‌توانند نسبت به تصویب نرخ خدمات ارائه‌شده توسط شهرداری و سازمان‌های وابسته اعم از پسماند، بلیط اتوبوس و سایر خدمات شهری اقدام نماید.

تبصره ۳- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که در محدوده و حریم شهر ساکنند و یا به فعالیت می‌پردازند مکلفند عوارض و بهای خدمات شهرداری را پرداخت نمایند.

تبصره ۴- وزیر کشور می‌تواند در هر مقطعی که وصول هر نوع عوارض و بهای خدمات را منطبق بر قوانین، مقررات و سیاست‌های عمومی دولت نداند، نسبت به اصلاح یا لغو آن اقدام نماید.

ماده ۴- در راستای تحقق درآمد پایدار، عوارض ذیل در محدوده و حریم شهر اخذ و به حساب شهرداری محل واریز می‌گردد:

۱- ده درصد (۱۰٪) مبالغ دریافتی توسط نیروی انتظامی بابت صدور و تمدید گذرنامه و گواهینامه رانندگی

۲- اخذ عوارض از انواع وسایط نقلیه و موتورسیکلت اعم از تولید داخل یا وارداتی به استثنای خودروهای برقی و هیبریدی براساس حجم موتور، آلاینده‌گی و سال تولید توسط شهرداری

تبصره ۱- میزان و ترتیبات وصول عوارض به پیشنهاد وزارت کشور و سازمان محیط‌زیست به تصویب هیأت دولت خواهد رسید.

تبصره ۲- کلیه بیمه‌گران مکلفند قبل از صدور بیمه‌نامه شخص ثالث، عوارض سالانه خودرو را اخذ و بلافاصله به حساب شهرداری محل واریز نمایند.

۳- عوارض نقل و انتقال انواع خودرو به میزان یک درصد (۱٪) قیمت فروش کارخانه داخلی و یا یک درصد (۱٪) مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی اعم از تولید داخل یا وارداتی تعیین و توسط سازمان امور مالیاتی وصول و به حساب شهرداری مبدأ واریز نمایند.

۴- پنج درصد (۰.۵٪) مبلغ کل بلیط حمل و نقل برون شهری بار و مسافر در داخل کشور، توسط شهرداری یا شرکتهای ارائه کننده خدمات به حساب شهرداری مبدأ واریز می نمایند.

۵- یک درصد (۰.۱٪) عوارض از قراردادهای پیمانکاری پروژه های عمرانی واقع در محدوده شهر

۶- هشت درصد (۰.۸٪) از مجموع درآمد حاصل از حق الثبت اسناد رسمی موضوع ماده (۱۲۳) اصلاحی قانون ثبت اسناد و املاک مصوب دیماه ۱۳۵۱ توسط دفترخانه های اسناد رسمی

ماده ۵- درآمدهایی که در قوانین و مقررات به عنوان سهم شهرداری ها و دهیاری های تعیین می گردد جزء درآمد عمومی نبوده و باید مستقیماً به آنان پرداخت گردد.

تبصره - اعتبارات پیش بینی شده در بودجه سنواتی تحت عنوان کمک به شهرداری ها و دهیاری ها پرداخت می گردد.

ماده ۶- سهم شهرداری ها و دهیاری ها موضوع ماده (۲۳) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۸ هر ماه حداکثر تا پایان پانزدهم ماه بعد توسط خزانه داری کل کشور به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور) واریز می گردد تا براساس ضرایب و شاخصهایی که به پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیأت دولت می رسد به نسبت هفتاد درصد (۷۰٪) شهرداری ها و سی درصد (۳۰٪) دهیاری ها میان آنان توزیع شود.

ماده ۷- ماده (۱۵) و تبصره (۲) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۸ به شرح ذیل اصلاح می گردد:

ماده ۱۵- شهرداری‌ها می‌توانند برای مدیریت پارکهای مجاز حاشیه‌ای ابزارها و وسایل لازم از قبیل ایست‌سنج (پارکومتر) یا کارت پارک نصب و حق توقف مناسبی که میزان و محدوده زمانی آن توسط شورای اسلامی شهر تعیین می‌شود، اخذ و به حساب شهرداری واریز نمایند.

توقف بدون مجوز به منزله ارتکاب تخلف توقف ممنوع خواهد بود.

ماده ۸- سازمان امور مالیاتی موظف است دودرصد (۲٪) از کل درآمدهای وصولی مالیات‌های مستقیم (موضوع ماده (۲۸۰) قانون مالیات مستقیم و اصلاحات بعدی) را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) که توسط خزانه‌داری کل کشور افتتاح می‌گردد واریز نماید. سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور موظف است یک‌درصد (۱٪) از وجوه مذکور را به شهرداری‌های شهرهای زیر دویست هزار نفر جمعیت و دهیاری‌ها و یک‌درصد (۱٪) به شهرداری‌های شهرهای با جمعیت بالای دویست هزار نفر در قالب کمک و پرداخت تسهیلات براساس شاخص جمعیت آنان برای ایجاد درآمد پایدار پرداخت نماید.

تبصره - سازمان‌ها، مؤسسات و شرکتهای وابسته به شهرداری‌ها که به موجب قانون برای انجام وظیفه ذاتی شهرداری‌ها در امور عمرانی، شهری و خدماتی تشکیل و صددرصد سرمایه و دارایی‌های آنها متعلق به شهرداری است، معاف از مالیات و مالیات بر ارزش افزوده می‌باشند.

ماده ۹- شوراها و شوراهای اسلامی شهرها موظفند سهم عوارض صدور پروانه ساختمانی مازاد تراکم در بودجه شهرداری را ظرف مدت دو سال کاهش و به صفر برسانند. کاهش سالانه سهم عوارض مذکور در بودجه شهرداری به میزان سالانه ده‌درصد (۱۰٪) نسبت به سال مبدأ می‌باشد. به منظور تحقق این ماده

شوراهای اسلامی شهرها موظفند نسبت به وضع عوارض نوسازی بر کلیه ساختمان‌ها، مستحدثات و اراضی به‌استثنای اراضی کشاورزی و باغات دایر واقع در محدوده و حریم شهرها براساس درصدی از قیمت روز اقدام نمایند.

تبصره - برای وصول عوارض فوق علاوه بر ترتیبات قانونی ذکر شده در قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷/۹/۷، شهرداری باید نسبت به صدور صورت‌حساب دوره‌ای اقدام نماید. جوایز خوش‌حسابی و همچنین ضرایب افزایش یافته عوارض مذکور ناشی از تأخیر در پرداخت به موقع صورت‌حساب‌های یادشده متناسب با مدت تأخیر در پرداخت و با رعایت اصل بازدارندگی از تأخیرهای بعدی براساس شیوه‌نامه‌ای که به پیشنهاد شهرداری و تصویب شورای اسلامی شهر می‌رسد محاسبه و اعمال خواهد شد.

ماده ۱۰- معادل دوازده در هزار ارزش گمرکی کالاهای وارداتی که حقوق ورودی آنها وصول می‌شود توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) که توسط خزانه‌داری کل کشور افتتاح می‌گردد واریز تا به نسبت بیست درصد (۲۰٪) کلان‌شهرها و شصت درصد (۶۰٪) دیگر شهرداری‌ها و بیست درصد (۲۰٪) دهیاری‌های به‌عنوان کمک به آنان پرداخت نماید.

ماده ۱۱- عوارض سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها از فرآورده‌های نفتی، سیگار (موضوع بندهای (ب)، (ج) و (د) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده) و همچنین عوارض ارزش افزوده گاز طبیعی و عوارض شماره‌گذاری خودروها موضوع (بند (ب) ماده (۴۳) قانون مالیات بر ارزش افزوده) به حساب تمرکز وجوه به نام وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) که توسط خزانه‌داری کل کشور افتتاح می‌گردد، واریز می‌شود. وجوه

مذکور به نسبت دوازده درصد (۱۲٪) سهم کلانشهرها، پنجاه و سه درصد (۵۳٪) سهم سایر شهرها و سی و پنج درصد (۳۵٪) سهم روستاها براساس شاخص جمعیت توزیع می‌شود تا صرف توسعه حمل و نقل عمومی و بهبود عبور و مرور، ارتقای شاخصهای محیط‌زیستی و خدمات شهری و روستایی و توسعه ایمنی و آتش‌نشانی گردد. هرگونه برداشت از حساب تمرکز وجوه به جز پرداخت به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها ممنوع می‌باشد.

ماده ۱۲- سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها موضوع عوارض کالا و خدمات قانون مالیات بر ارزش افزوده (موضوع بند (الف) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده) پس از واریز به حساب تمرکز وجوه سازمان امور مالیاتی که توسط خزانه‌داری کل کشور افتتاح می‌گردد براساس شاخص جمعیت به حساب شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به نسبت هفتاد درصد (۷۰٪) شهرداری‌ها و سی درصد (۳۰٪) دهیاری‌ها واریز می‌گردد. سازمان امور مالیاتی موظف است گزارش وجوه پرداختی را هر سه ماه یکبار به وزارت کشور و کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی اعلام نماید.

تبصره- ده درصد (۱۰٪) از وجوه ماده مذکور به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور واریز می‌گردد تا صرف ایجاد توانمندسازی و ارتقای شاخصهای خدمات شهری در شهرهای زیر دویست هزار نفر جمعیت و دهیاری‌ها با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته گردد. دستورالعمل توزیع منابع این تبصره به پیشنهاد وزارت کشور و سازمان برنامه و بودجه تهیه و ابلاغ خواهد شد.

عوارض زیست محیطی

ماده ۱۳- تولیدکنندگان و واردکنندگان اقلامی که فهرست آن توسط سازمان حفاظت محیط زیست تعیین می‌گردد باید نسبت به بازیافت پسماند حاصل از کالاهای خود اقدام نمایند. در غیر این صورت سازمان امور مالیاتی

موظف است برابر یک در هزار ارزش کالا را همزمان با فروش از تولیدکنندگان و واردکنندگان دریافت نموده و به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) واریز نماید تا صرفاً برای کمک به مدیریت پسماند شهری و روستایی هزینه نماید.

ماده ۱۴- به منظور توسعه حمل و نقل ریلی درون‌شهری:

الف- صددرصد (۱۰۰٪) منابع حاصل از صرفه‌جویی مصرف سوخت ناشی از اجرای طرحهای توسعه حمل و نقل ریلی با رعایت قانون اجرای سیاست‌های اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و سایر قوانین و مقررات مربوط توسط وزارت نفت برای توسعه حمل و نقل ریلی از طریق بخش خصوصی اختصاص می‌یابد.

ب- ده‌درصد (۱۰٪) عوارض فروش بنزین علاوه بر عوارض قانون مالیات بر ارزش افزوده در شهرهایی که دارای حمل و نقل ریلی می‌باشند به‌عنوان عوارض توسعه حمل و نقل ریلی توسط سازمان امور مالیاتی اخذ و به حساب شهرداری همان شهر واریز گردد تا برای توسعه حمل و نقل ریلی همان شهر به همان میزان اختصاص یابد. شهرهای یادشده موظفند گزارش هزینه‌کرد مربوط را به وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) ارسال نمایند.

ج- شهرداری‌ها می‌توانند از سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی به روشهای مختلف مقرر در این قانون برای توسعه حمل و نقل ریلی و ارائه مشوق‌های لازم اقدام نمایند. هزینه بلیط این خطوط ریلی بر مبنای قیمت تمام‌شده‌ای می‌باشد که به تأیید شورای عالی ترافیک خواهد رسید. در صورت هرگونه مداخله در تعیین قیمت بلیط مابه‌التفاوت قیمت تمام‌شده با قیمت تکلیفی باید از منابع بودجه عمومی تأمین و به ذی‌نفعان پرداخت گردد.

آیین‌نامه اجرای این ماده به پیشنهاد وزارت کشور و همکاری وزارتخانه‌های نفت، امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور ظرف شش ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۵- عوارض آلایندگی که توسط سازمان امور مالیاتی براساس ترتیبات قانون مالیات بر ارزش افزوده (موضوع تبصره (۱) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده) وصول می‌گردد، براساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزارت کشور و سازمان حفاظت محیط زیست و با در نظر گرفتن شاخص‌هایی از جمله جمعیت متأثر از آلایندگی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، میان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها توزیع می‌گردد. عوارض مذکور باید توسط شهرداری‌ها و دهیاری‌ها صرفاً برای ایجاد و توسعه و نگهداشت فضای سبز، بهبود محیط زیست و توسعه حمل و نقل عمومی هزینه گردد.

وصول درآمد

ماده ۱۶- پرداخت عوارض و بهای خدمات شهرداری‌ها موضوع این قانون پس از موعد مقرر حسب مورد اعلان عمومی، ابلاغ یا ارسال قبض موجب تعلق جریمه‌ای معادل دودرصد (۰.۲٪) به ازای هر ماه نسبت به مدت تأخیر و حداکثر بیست و چهاردرصد (۰.۲۴٪) در سال خواهد بود.

تبصره - در صورتی که مالکین بعد از سه ماه نسبت به پرداخت جرائم صادره توسط کمیسیون ماده (۱۰۰) قانون شهرداری‌ها اقدام نمایند موضوع توسط شهرداری‌ها به اداره ثبت اسناد و املاک ارجاع و اداره مذکور مکلف است از طریق اجرای ثبت نسبت به وصول جرائم و واریز به حساب شهرداری اقدام نماید.

ماده ۱۷- استتکاف از پرداخت و اختلاف در مورد پرداخت مطالبات شهرداری‌ها موضوع این قانون مشمول حکم ماده (۷۷) قانون شهرداری‌ها و اصلاحات بعدی آن می‌باشد.

ماده ۱۸- از زمان لازم‌الاجراء شدن این قانون تمامی قوانین و مقررات مربوط به اعطای تخفیف، معافیت، بخشودگی از پرداخت عوارض یا وجوه به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و کاهش منابع درآمدی آنان ملغی می‌گردد.

تبصره- شورای اسلامی شهر موظفند قیمت تمام‌شده خدمات را از استفاده‌کننده خدمات دریافت کنند و اگر مراجع قانونی تکلیفی برای کاهش قیمت تمام‌شده شهرداری اعلام نمایند، موظف به جبران آن قبل از صدور تکالیف مذکور می‌باشند.

ماده ۱۹- شهرداری‌ها موظفند نیم درصد (۰/۵٪) سهم کتابخانه‌های عمومی شهر موضوع ماده (۶) قانون تأسیس و نحوه اداره کتابخانه‌های عمومی کشور مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۱۷ را بر مبنای درآمدهای حاصل از عوارض صدور پروانه ساختمانی به میزان وصول محاسبه و به حساب مربوطه واریز نمایند. هرگونه کمک و هزینه‌های شهرداری‌ها برای کتابخانه‌های عمومی شهر اعم از ساخت، تجهیز و هزینه‌های جاری از سرجمع نیم درصد (۰/۵٪) فوق کسر خواهد شد.

ماده ۲۰- کلیه دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی مکلفند حقوق و عوارض و بهای خدمات شهرداری‌ها (موضوع این قانون) را همه‌ساله حداکثر تا پایان سال مالی به حساب شهرداری مربوط واریز نمایند. ذی‌حساب دستگاه مربوط مسؤول حسن اجرای این ماده می‌باشد.

ماده ۲۱- مطالبات شهرداری بابت عوارض و بهای خدمات و تأخیرات آن در حکم مطالبات مستند به اسناد لازم‌الاجراء بوده و طبق مقررات مربوط به اجرای مفاد اسناد رسمی به‌وسیله مأموران اجرای شهرداری قابل وصول می‌باشد.

ماده ۲۲- سازمان امور مالیاتی و کلیه دستگاههای اجرائی که براساس قانون مسؤل وصول قسمتی از درآمد شهرداری‌ها می‌باشند مکفند گزارش میزان درآمد وصولی شهرداری‌ها را در مقاطع زمانی سه‌ماهه به وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) و شهرداری محل اعلام نمایند.

ماده ۲۳- وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) موظف به نظارت حسن اجرای این قانون می‌باشد و دستورالعمل‌های اجرائی این قانون حسب مورد توسط وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) تهیه و ابلاغ خواهد شد.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴)

قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین

در مورد طرح درآمد پایدار شهرداری های کشور تقدیم می گردد.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌گردد:

۱- سابقه تقدیم:

ماده ۱۳۴ - قبلاً تقدیم نگردیده است.

- قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در مجلس / کمیسیون (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک:

با تغییر اساسی با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

بیش از انقضای شش ماه بدون تغییر اساسی

با انقضای شش ماه با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان

مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می‌باشد.

نمی‌باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

رعایت شده است.

در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است. (با اعمال نظر کارشناسی)

رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف- ماده ۱۳۱-

اول- حداقل امضاء لازم (۱۵ نفر) دارد ندارد

دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد ندارد

سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد ندارد

چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد ندارد

ب- ماده ۱۴۲- طرح تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان ماده واحده مواجه با ایراد نمی‌باشد.

می‌باشد. بیش از یک موضوع مواد متعدد می‌باشد.

۴- در اجرای بند(۴) ماده(۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ندارد.

■ دارد. اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌گردد.

دوم: از نظر سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز مغایرت ندارد.

□ دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.

■ دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

چهارم: از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

الف- طرح تقدیمی با قانون آیین‌نامه داخلی مجلس مغایرت ندارد.

□ دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب- ماده ۱۴۴- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.

■ نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

ج- ماده ۱۸۵- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی‌شود و نیاز به

۲- رأی نمایندگان ندارد.

۳- می‌شود دارد.

تعداد دو برگ اظهارنظر به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیرکل تدوین قوانین

۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند(۵) اصل(۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.

□ دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

- ۱- با توجه به اینکه «طرح عادی جامع مدیریت شهری» به شماره ثبت ۲۳۹ اعلام وصول شده است پیشنهاد می شود طرح درآمد پایدار شهرداری های کشور که به لحاظ موضوعی با آن ارتباط دارد در طرح جامع مدیریت شهری ادغام گردد.
- ۲- مواد (۲)، (۷) و (۱۹) این طرح که صریحاً در مقام اصلاح قانون دیگر است، مغایر ضوابط تدوین است.
- ۳- ماده (۳) طرح تقدیمی از آنجایی که تصویب قوانین و وضع عوارض در صلاحیت مجلس شورای اسلامی می باشد، با اصول هفتاد و یکم (۷۱) و هشتاد و پنجم (۸۵) قانون اساسی مغایرت دارد.
- ۴- عبارت «هیبریدی» مندرج در بند (۲) ماده (۴) طرح با اصل پانزدهم (۱۵) قانون اساسی که بر جلوگیری از به کارگیری واژگان بیگانه در زبان و مکاتبات فارسی تأکید دارد مغایر است.
- ۵- دریافت ده درصد (۱۰٪) عوارض بابت صدور گواهینامه رانندگی و واریز آن به حساب شهرداری محل مذکور در بند (۱) ماده (۴) طرح صدرالذکر با ماده (۵۲) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی که بر واریز هزینه صدور گواهینامه رانندگی به حساب درآمد عمومی کشور تأکید دارد و دریافت هرگونه وجه دیگری توسط شهرداری بابت صدور گواهینامه رانندگی را منع کرده است، تعارض دارد.
- ۶- در صدر ماده (۷) طرح به اصلاح تبصره (۲) ماده (۱۵) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی اشاره شده است در حالی که در این ماده تبصره (۲) اصلاح نشده است.
- ۷- تبصره ماده (۸) طرح که سازمان ها و مؤسسات وابسته به شهرداری ها را از مالیات معاف کرده است با بند (۱) ماده (۶) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران، مغایر است.
- ۸- ماده (۱۴) طرح علاوه بر اینکه ماهیت بودجه ای دارد، باعث کاهش درآمد عمومی دولت هم می شود؛ بنابراین با اصل هفتاد و پنجم (۷۵) قانون اساسی مغایرت دارد.
- ۹- ماده (۱۵) طرح صدرالذکر که بر نحوه هزینه کرد عوارض آلایندهای موضوع تبصره (۱) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده (مصوب ۱۳۸۷، با اصلاحات و الحاقات بعدی) تصریح دارد با اطلاق تبصره بند (۳) ماده (۶) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران که

نحوه توزیع عوارض آلاینده‌گی را براساس سیاست‌های اعلامی سازمان محیط‌زیست تعیین می‌کند، مغایر است.

۱۰- لازم است قوانینی که باید الغاء گردد به‌صورت صریح ذکر شود لذا ماده (۱۸) طرح تقدیمی مغایر با اصول قانون‌نویسی و قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات می‌باشد.

۱۱- تبصره ماده (۱۸) طرح که دارای حکم برای شورای اسلامی شهر است، با مفاد ماده (۱۸) که اعلام لغو قوانین مربوط به اعطای معافیت مالیاتی است، ناهمگون است و لازم است به صورت ماده‌ای مستقل تنظیم شود.

۱۲- ماده (۱۹) طرح صدرالذکر، شهرداری‌ها را موظف کرده که نیم درصد (۰/۰۵٪) سهم کتابخانه‌های عمومی شهر موضوع ماده (۶) قانون تأسیس، نحوه و اداره کتابخانه‌های عمومی کشور (مصوب ۱۳۸۲) را صرفاً بر مبنای درآمدهای حاصل از عوارض صدور پروانه ساختمانی محاسبه و پرداخت کند در حالی که قانونگذار در ماده (۶) قانون مرقوم با تصریح بر کلمه «درآمدها»، تمامی درآمدهای شهرداری را مدنظر داشته است. بنابراین محدود نمودن نیم درصد (۰/۰۵٪) سهم کتابخانه‌های عمومی شهر به عوارض صدور پروانه ساختمانی با تبصره ماده (۶) قانون تأسیس، نحوه و اداره کتابخانه‌های عمومی کشور الحاقی به موجب ماده (۶۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳ که در حکم قانون برنامه پنجساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران است، مغایر می‌باشد.

۱۳- ماده (۲۱) طرح صدرالذکر که بر قابل وصول بودن مطالبات شهرداری بابت عوارض و بهای خدمات به وسیله مأموران اجرای شهرداری تأکید دارد با ماده (۷۷) قانون شهرداری مصوب سال ۱۳۳۴ با اصلاحات بعدی که بر قابل وصول بودن مطالبات عوارض و بهای خدمات ارائه‌شده به‌وسیله اداره ثبت تصریح کرده است، تعارض دارد.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین و همچنین سوابق قانونی مرتبط با این طرح

تا تاریخ ۱۳۹۶/۲/۱۸ به اداره قوانین ارسال نشده است.